

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Доп. - Лисенко Б.Ю., ПР-01
Наук. кер. - ст. викл. Єрмоленко С.В.

Розвиток німецької мови відбувається на всіх рівнях, передусім на рівні лексики, фонетики і, як це не дивно, також на рівні морфології й синтаксису.

Загальна тенденція, яку визначають усі лінгвісти без винятку, полягає в тому, що літературна мова наближається до розмовної. В граматиці сучасної німецької мови можна зазначити наступні зміни:

- 1) слабка відміна втрачає свою класичну ознаку;
- 2) зникнення синтаксичного родового відмінка;
- 3) зникнення *-e* в давальному відмінку, а також при утворенні наказового способу;
- 4) найбільш вживані форми дієслова сильної та неправильної відміни витісняють застарілі форми

У сучасному синтаксисі відбуваються не менш стрімкі зміни. Як основну тенденцію слід відзначити те, що кількість підрядних речень загалом зменшується. Складні типи речень, зокрема причинні, поступово витискаються. Їхнє місце заступають номінативні конструкції. Кількість слів у реченнях також зменшується.

Одним із найяскравіших явищ сучасного синтаксису є злам рамкової конструкції (*Ausklammerung*), тобто перенос її змінних деталей з останнього місця, де вони повинні розташуватися згідно з законами класичної граматики, ближче до початку.

Лексична система мови, на відміну від усіх інших її систем, є найбільш чутливою до суспільно-історичних змін. Словниковий склад мови, який безпосередньо пов'язаний з життям і діяльністю людини, постійно змінюється. Цей процес відбувається в різних напрямках:

- з'являються нові слова й фразеологічні звороти;
- розвиваються нові значення у деяких старих, вже існуючих

в мові слів;

- деякі застарілі слова й звороти відходять до пасивного словникового запасу;
- у деяких слів зникають старі значення й розвиваються нові;
- розширюється склад загальновикористованої лексики за рахунок окремих стилістичних груп слів і зворотів.

Тенденції розвитку німецької мови спостерігаються і на фонетичному рівні. Тут превалує загалом демократизація, спрощення й утилізація вимовної норми.

Ще до Другої світової війни і в перші післявоєнні роки єдиним критерієм літературної високої вимови була так звана сценічна вимова.

Становище змінилося наприкінці 50-х років, коли група лейпцизьких вчених на чолі з Г. Крехом виступила за демократизацію вимовної норми.

Замість актора на сцені основним носієм норми виступає директор радіо і телебачення.

Змінилася і сама назва вимовної норми. Замість *Bühnenaussprache* виник термін *Hochlautung*, що означає літературну вимову. Разом з цим змінилися вимоги до вимовної норми. Закономірною було визнано сильну редукцію в кінцевих складах, у наслідок якої виникають асиміляції і спрощення форм слів.

Не менш стрімкі зміни можна зазначити і в німецькому правописі, а саме:

- у написанні букв та відображенні звуків;
- у написанні разом та окремо;
- через дефіс;
- при переносах;
- у пунктуації.

Відносно відображення звуків на письмі, зміни торкнулися наступних моментів:

- a) написання *ss* та *ß*
- b) подвоєння приголосних після короткого голосного
- c) вживання трьох однакових приголосних в складних словах
- d) вживання умляута
- e) написання іномовних слів